



## Beslut om yttrande över promemorian Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor (U2024/00153)

### Föredragning

Linnéuniversitet har anmodats lämna synpunkter på rubricerad remiss. Bifogat yttrande har utarbetats av universitetsråd Thorbjörn Nilsson.

### Beslut

Rektor beslutar

*att* Linnéuniversitet överlämnar bifogat yttrande som svar på rubricerad remiss.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av prorektor Niklas Ammert och universitetsdirektör Therése Iveby Gardell, efter skriftlig föredragning av universitetsråd Thorbjörn Nilsson. Närvarande därutöver var sekreterare Amanda Niklasson.

Peter Aronsson



## Promemorian Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor (U2024/00153)

### Bakgrund

Linnéuniversitetet har anmodats att lämna synpunkter på rubricerad remiss och att inledningsvis yttra sig över punkter 7.1 & 7.2.

Universitetet vill anföra följande.

### Övergripande generella synpunkter

Med tanke på de senaste årens utveckling behöver säkerhetsfrågorna tas på största allvar. Linnéuniversitetet arbetar intensivt med att stärka universitetets säkerhetsarbete och välkomnar utredningen och initiativet att på nationell nivå stödja lärosätenas förutsättningar att bedriva ett proaktivt och systematiskt säkerhetsarbete.

Det hade varit en stor fördel att kommentera utredningen i sin helhet eftersom förslagen berör en rad principiella utgångspunkter och utmaningar för sektorn. Universitetet ser det därför som problematiskt att lyfta ut en del och ge separata yttranden. Den anmärkningsvärt korta svarstiden för en fråga av mycket stor principiell dignitet gör det också svårt att på ett eftertänksamt sätt göra bedömning av konsekvenser av förslagen samtidigt som den knappa tiden förhindrar förankringsarbete kring lärosätets yttrande.

En principiell risk med utredningsförslaget avser minskad autonomi för svenska lärosäten på grund av en ytterligare utvecklad detaljstyrning. Utredaren betonar med utgångspunkt i högskolelag och högskoleförordning vikten av att värna om lärosätenas autonomi och den akademiska friheten. Samtidigt riskerar en del av de förslag som presenteras att utvecklingen går i motsatt riktning och att principerna om autonomi äventyras. Tillägget i Högskoleförordningen är ett sådant förslag som bidrar till en ökad detaljstyrning. Säkerhetsfrågor ryms idag inom principiellt viktiga frågor som avses i §2 mom 1, 10 och 11. Internt ger FISK stöd för arbetet. Regleringsbrev, myndighetsdialog och annan efterfrågad återrapportering kan utvecklas utan ändring i förordningen. Eftersom uppdrag och systematik redan är på plats finns det därför ingen anledning att på detta sätt förändra förutsättningar i styrningen för att stärka säkerhetsarbetet.

### Specifika synpunkter

När det gäller förslaget om förutsättningar för att nominera ledamöter till styrelser menar utredaren att det ingår i nomineringspersoner nuvarande uppdrag att beakta olika kompetenser och erfarenheter av betydelse för högskolornas uppdrag. Säkerhet är ett av de områden som ingår i detta uppdrag. Även om säkerhet idag torde vara en självklar del i dessa bedömningar ska säkerhetsområdet, enligt förslaget, prioriteras ytterligare i dessa processer. Det är dock något oklart om hur nomineringspersonerna ska kunna leva upp till uppdraget att se till styrelserna har tillräcklig kompetens inom säkerhetsområdet. Utredningen nämner flera nivåer från



antagonistiskt hot, nationellt skyddsvärt och risker i mer allmän mening. Säkerhetsområdet är brett och föränderligt vilket konstateras i utredningen på flera ställen. Frågan är vilka förutsättningar nomineringspersonerna ges för att uppfylla uppdraget och på vilket sätt det ska redovisas.

Risken för ökad detaljstyrning förstärks genom det uppdrag till styrelsen som föreslås under 7.2. Förslaget kan leda till att lärosätenas styrelser blir alltför operativa och upptagna av verksamhetsnära frågor. Samtidigt ingår uppföljningen av säkerhetsarbetet, på samma sätt som andra områden, i det förordningsreglerade arbetet med intern styrning och kontroll. Väsentliga delar av detta arbete handlar om identifiering och värdering av risker samt åtgärder för att hantera dessa risker. Resultatet av detta arbete presenteras redan idag för styrelsen för deras ställningstagande. Lärosätena och dess styrelse har därför även i detta avseende ett tillräckligt uppdrag att hantera säkerhetsfrågor. Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att det finns uppenbara risker med förslagen. Ett effektivt säkerhetsarbete utvecklas bäst genom att integreras i befintlig delegation och beslutsordning. En farhåga är att förslaget kan rendera i en parallell organisation som tar onödiga resurser i anspråk utan att öka effektiviteten och kvaliteten i säkerhetsarbetet.

Som nämns i inledningen av detta yttrande välkomnar Linnéuniversitetet utredningen och anser att det är angeläget att säkerhetsområdet lyfts fram. Det är av största vikt höja medvetenheten och kompetensen avseende säkerhetsområdet i hela organisationen. Arbetet kan med fördel utföras utan författningsändring inom ramen för befintliga styrmedel.

# Signature page

This document has been electronically signed  
using eduSign.

eduSign